Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţulu inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 210. Braşovŭ, Sâmbătă 24 Septemvre (6 Octomvrie) 1888.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie 1888 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toţi amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ 3 fl.
pe şése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe şése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Braşovŭ, 23 Septemvrie v.

De curêndŭ „Pesti Naplo“ recomanda noului ministru de instrucţiune *tactŭ.*

Acum ne descopere fóia şovinistică cum înţelege ea „tactulŭ“ din vorbă.

Şi fiind-că nu s'a scrisŭ de multŭ de maghiarisare, „P. Naplo“ ne surprinde éraşĭ c'unŭ articulŭ şovinisticŭ, în care tractéză despre şansele ce le ofere Ungurilorŭ şoviniştĭ cu „tactŭ“ *„maghiarisarea“.*

Sub acestŭ titlu publică *„Pesti Naplo“* nr. 269 dela 29 Septemvre următorulŭ articulŭ de fondŭ:

„La începutulŭ acestui seculŭ contele Stefanŭ Szechenyi plângêndŭ de durere se văeta, că în Ungaria nu se vorbesce ungaresce. Şi astădĭ, când cetimŭ în raportulŭ societăţiĭ Szecsenyi din comitatulŭ Sătmarului, că copii valahĭ în scurte trei lunĭ au învĕţatŭ binişorŭ limba maghiară şi astădĭ deja vorbescŭ şi cântă suficientŭ ungaresce, — este cu neputinţă de-a ne reţiné sĕ nu vĕrsămŭ lacrimĭ de bucuriă.

Dér cu câtŭ mai puţinŭ avemŭ în vedere maghiarisarea cu forţa, cu atâtŭ mai multŭ ne stă înaintea ochilorŭ idealulŭ, ca fiecine, care locuesce în Ungaria, sĕ scie ungaresce, sĕ vorbéscă ungaresce; căcĭ de aicĭ urméză necondiţionatŭ, că atuncĭ, când va sci şi va vorbi ungaresce, *va şi sémţi ungaresce.* Şi orĭ-ce nisuinţă, orĭ-ce succesŭ, care aduce acestŭ idealŭ mai aprópe de realisare, îlŭ salutămŭ cu sfântă însufleţire. Căcĭ nu cunóscemŭ unŭ meritŭ mai mare ca acela, de a cresce şi face Maghiarĭ din aceia, carĭ deşi locuescŭ în Ungaria, nu s'au născutŭ ca Maghiarĭ.

Pentru realisarea acestui idealŭ accentuămŭ neîncetatŭ reformele administrative şi de justiţiă, şi accentuămŭ cu deosebire premenirea politicei societăţiĭ. Căcĭ trebue sĕ primimŭ în societatea nóstră pe aceia, carĭ ne întorcŭ faţa din motive politice. Pe lângă puterea supremaţiei gintei maghiare avemŭ lipsă numai de blândeţă şi de sémţulŭ de dreptate, nu însĕ de îngâmfare şi de brutalitate.

Cu bucuriă constatămŭ, că în anii din urmă şi societatea a sémţitŭ acésta. Urmarea suntŭ reuniunile de cultură. Acestora însĕ li-a premersŭ în comitatulŭ Sătmarului societatea Szechenyi, la a căreia înfiinţare şi activitate are meritŭ însemnatŭ contele Stefanŭ Karoly. La propunerea lui a încuviinţatŭ comitatulŭ Sătmarului acestei societăţĭ óre care părticică a aruncului comitatensŭ şi acésta a făcutŭ cu putinţă, ca acéstă societate în câţiva anĭ sĕ dobêndéscă minunate resultate.

Şi pe lângă succesŭ trebue sĕ lăudămŭ tactulŭ în acésta societate. Este adevĕratŭ, ce-i dreptŭ, că prin activitatea sa societatea a deşteptatŭ gelosia autorităţiĭ superióre scolare valache gr.-catolice; dér ea a sciut sĕ evite orĭ-ce ciocnire şi totuşĭ s'a apropiatŭ de ţinta sa. Ea a sciutŭ sĕ-şĭ afle apostolii sĕĭ între învĕţătorii poporalĭ valachĭ şi a ajunsŭ prin *cursurile de séră*, ceea ce n'a putută ajunge prin cursurile de di. Ea a cuceritŭ cu armele umanităţiĭ, a premiatŭ fără corupere, a aşteptatŭ bine pentru binefacere.

Şi de aceea salutămŭ la acéstŭ locŭ societatea Szechenyi a comitatului Sătmarŭ.

Comitatulŭ Sătmarului a sémţitŭ cea mai frumósă chiămare, care póte însufleţi viéţa publică şi socială a comitatului. Comitatulŭ lui Franciscŭ Kölcsey n'a uitatŭ de trecutulŭ sĕu şi nu s'a înspăimântatŭ de greutăţile, carĭ stau în cale la începutŭ societăţiĭ Szechenyi. Şi décă într'unŭ singurŭ comitatŭ a putută sĕ dobêndéscă aşa de multŭ puterea de activitate a societăţiĭ, câtŭ de multŭ s'ar puté dobêndi, décă acelaşĭ spiritŭ energicŭ şi iubire de jertfă s'ar deştepta în viéţa publică şi socială a întregei ţĕrĭ!

Décă în administraţiă ar domni ordine şi imparţialitate europénă, décă justiţia ar impune prin promptitudine şi nepărtinire, décă politica de instrucţiune ar afla mijlócele de a veni mai multŭ în ajutorŭ instrucţiunei poporale şi décă mai vêrtosŭ s'ar puté departa dela relaţiile de dare actuala manipulare greóiă şi odiulŭ crudimei, câtŭ de departe n'amŭ puté ajunge noi pe terenulŭ maghiarisăriĭ, fără nicĭ o forţă şi fără de nicĭ o cotitură.

Totŭ ce a încetăţenitŭ societatea Sechenyi a comitatului Sătmarŭ în activitatea ei practică, este corectŭ şi salutarŭ. Ajutorarea copiilorŭ, cursurile de séră, bibliotecele ambulante şi mai alesŭ *asilurile de copii* suntŭ tóte mijlóce norocite. Şi totŭ aşa de corectŭ e şi principiulŭ fundamentalŭ, că „estradarea cere precauţiune şi că la anumite puncte trebue *sĕ aşteptămŭ* până ce amŭ câştigatŭ condiţiunile prealabile ale asigurăriĭ succesului.“ E fórte adevĕratŭ. Şi acéstă tactică înţeléptă şi prudentă dovedesce, că în comitatulŭ Sătmarului însufleţirea societăţiĭ Szechenyi nu e focŭ de paie, care 'şĭ aruncă iute flacăra în susŭ şi se stinge curêndŭ, ci este munca unei cugetărĭ mature, a căreia logică este: mergĭ încetŭ ca sĕ poţĭ ajunge departe.

In Ungaria după multele greşelĭ făcute şi după multe neajunsurĭ superflue amŭ ajunsŭ deja aşa de departe, încâtŭ nicĭ că mai putemŭ vorbi de idealulŭ maghiarisăriĭ, fără a fi suspiţionaţĭ şi acusaţĭ de şovinismŭ orĭ de maghiarisare forţată. Cumcă însĕ în privinţa maghiarisăriĭ se póte fără de nicĭ unŭ şovinismŭ şi fără de nicĭ o forţă nu numai vorbi, dér şi lucra, dovedesce esemplulŭ societăţiĭ Szechenyi. — Şi nicĭ că se încetéze vreodată şi undeva dorulŭ şi nisuinţa, ca în Ungaria limba maghiară sĕ fiă pe buzele şi în inima fiecăruia. Şi acei pesimiştĭ înţelepţĭ, carĭ nu începŭ nimicŭ, pentru că la tóte dicŭ, că este nerealisabilŭ, sĕ nu se pună nicĭ în calea faptei, ca acei rĕĭ trădătorĭ, despre carĭ, când agitéză în contra naţiunei maghiare şi a statului ungurescŭ, nu se póte dice ca *„nu sciu* ce facŭ.“ Căcĭ o sciu ei fórte bine. Dér nu e cu neputinţă nicĭ aceea de a paralisa şi a încovăia pe aceştia; dér ce-i dreptŭ pentru tréba asta nu e de ajunsŭ societatea. Aicĭ trebue sĕ ajute şi guvernulŭ între marginele dreptului şi ale legeĭ“.

Visita împĕratului Wilhelm la Viena.

„Wiener Abendpost“ consacră sosirei împĕratului Wilhelm II unŭ articolŭ simpaticŭ în care dice:

Primirea făcută împĕratului va proba că unirea intimă a Austro-Ungariei şi Germaniei a întratŭ pe deplinŭ în spiritulŭ poporaţiunei. Nimenĭ nu mai contestă semnificarea şi caracterulŭ inofensivŭ alŭ acestei alianţe care ţintesce numai la mănţinerea păciĭ.

Acéstă alianţă a datŭ probele sale ca o alianţă centrală pacinică, căreia Europa, în timpulŭ unei serii de anĭ, cu tóte că au fostŭ câte-va momente ameninţătóre, a datoratŭ mănţinerea liniştei. Acéstă alianţă nu este ofensivă în privinţa aceluia care nu voesce decâtŭ propria şa apĕrare.

Etă semnificarea acestei alianţe a Austro-Ungariei, Germaniei şi Italiei, acéstŭ cordonŭ de amicitiă stabilitŭ dela nordŭ la sudŭ ca o întărire în contra orĭ-cărei furtunĭ politice.

Acestei alianţe, care a datŭ pĕn'acum probe de puterea sa, se va datora pacea şi în viitorŭ; o sperămŭ, căcĭ presenţa ilustrului óspe alŭ casei imperiale este unŭ nou gagiu alŭ acestei păcĭ.

*

Tóte foile berlinesc constată că împĕratulŭ Wilhelm a fostŭ primitŭ cu bucuriă de câtră poporaţiunea Vienei. *„Nordd. allg. Ztg.“* rĕspundêndŭ lui „Wiener Abendport“ dice că salutarea de binevenire ce se face împĕratului Wilhelm prin organele de publicitate austriace întîmpină unŭ ecou însufleţitŭ în tóte colţurile imperiului germanŭ. Alianţa de

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(2)

Cele patru temperamente.

Prelegere umoristică.

Omulŭ cu temperamentŭ sanguinicŭ nu-şĭ numĕră banii nicĭ-odată; şi nu scie nicĭ odată câte óre a sunatŭ orologiulŭ, elŭ caută tóte melodiile nouĕ, însĕ din textŭ nu scie nicĭ-odată de câtŭ cele dintâiu douĕ şirurĭ. Elŭ este în tot-déuna entusiasmatŭ şi lipsitŭ de banĭ. Décă naréză vre-o istoriórŭ nicĭ-odată nu lasă ceva afară, însĕ nicĭ nu adauge la ea ceva; după dicţionarulŭ sĕu „fórte drăgălaşŭ“ însemnéză „divinŭ“, şi în locŭ „de unŭ restimpŭ“ elŭ dice totdéuna „o eternitate“. Elŭ se intereséză atâtŭ de secrete, câtŭ şi de ţigărĭ; însĕ îndată ce are ocasiune de a vorbi c'unŭ amicŭ, atuncĭ tocmai aşa îi este cu neputinţă de-a păstra secretulŭ, precum îi este cu neputinţă de-a griji ca sĕ nu i se stingă ţigara.

Findcă dintre tóte temperamentele, temperamentulŭ sanquinicŭ este celŭ mai fericitŭ, de aceea cei mai mulţĭ suntŭ adepţii acestui temperamentŭ. Intre sanquinicĭ numĕră unŭ filologŭ renumitŭ germanŭ mai pe toţĭ copiii şi mai pe tóte fetele cele tinere, pe toţĭ pictorii, pe toţĭ preoţii, pe toţĭ musicanţiĭ şi pe toţĭ actorii; scurtŭ: întregŭ personalulŭ artisticŭ, pe toţĭ neguţătorii călĕtorĭ, pe toţĭ bărbierii, chelnĕrii şi lacheii; mai departe o mulţime de maimuţe, pe toţĭ cânii, cu escepţiunea mopsului, care este melancolicŭ şi cu esceptiunea cânelui ce prinde dihorĭ, care este colericŭ; mai departe veveriţa, lăcusta, pasĕrele cântăreţe, fluturii ş. m. a.

Pe *colericŭ* 'lŭ poţĭ distinge nesmintitŭ de pe cele douĕ nodurĭ marĭ deasupra urechilorŭ. Elŭ posede de regulă ochii băgaţĭ afundŭ în capŭ, fălcĭ eşite înainte, pĕrŭ sburlitŭ şi sprêncene stufóse, în genere o cravată ţépĕnă şi unŭ gulerŭ ţépĕnŭ ne'ndoitŭ.

Elŭ este unŭ aristocratŭ născutŭ, décă păşesce ca unŭ amicŭ alŭ libertăţiĭ, atuncĭ acésta se întêmplă întotdéuna în contra superiorilorŭ sĕĭ; însĕ totuşĭ respectéză şi la supuşii sĕĭ voia liberă, câtŭ timpŭ ea nu se împotrivesce voiei sale proprie, căcĭ voinţa sa trebue sĕ o scótă la capĕtŭ orĭ şi ce arŭ costa.

Colericulŭ are multe lucrurĭ comune cu maşina de vaporŭ; asemenea acesteia, elŭ merge întotdéuna înainte; tocmai aşa ca şi maşina, elŭ răpesce mulţimea cu sine, tocmai ca şi ea împrăştiă scântei şi fumŭ; elŭ póte ca şi acésta exploda şi merge cale óblă ca şi acésta; însĕ odată eşitŭ din ogăşii, se duce, ca şi maşina, de-a valma.

Elŭ nu sufere nicĭ o contradicere şi niciodată nu se lasă a fi tiranisatŭ decâtŭ numai de nevastă-sa. Elŭ îşĭ ţine cuvêntulŭ ca şi unŭ *grand spaniolŭ* şi vrednicia sa şi-o păstréză întocmai cum îşĭ păstréză unŭ membru alŭ bureaucraţiei prusiane sublimitatea sa oficială. Elŭ niciodată nu dă pré mulţĭ şi nicĭ pré puţinĭ banĭ, precum nicĭ pré multe nicĭ pré puţine bătăĭ. Urăsce ceaiulŭ precum şi petrecerile ce se facŭ după masa la care s'a sĕvêrşitŭ ceaiulŭ, elŭ bea vinarsurĭ curate, înjură şi merge la vênatŭ.

Prelegerile sale şi-le ţine în tonŭ înaltŭ. Décă este musicantŭ, atuncĭ elŭ cântă basso şi tractéză pianulŭ ca şi unŭ faurŭ ileulŭ sĕu. Intre colericĭ se numĕră toţĭ Turcii, Spaniolii şi Corsicanii; toţĭ cocoşii bĕtăuşĭ, atâtŭ acei ce suntŭ în serviciulŭ statului, câtŭ şi cei din pădurĭ şi de pe lângă drumurile de ţéră; toţĭ medicii şi gădii, toţĭ îngrijitorii de bolnavĭ şi de aresturĭ, toţĭ jurnaliştii şi poliţiştii, tóte animalele răpitóre dela leu începêndŭ până la ariciu; în fine poporulŭ berbecilorŭ, alŭ ţapilorŭ, alŭ curcanilorŭ, alŭ năgăţilorŭ (pasĕre), alŭ vespilorŭ, scalilorŭ (pesce) ş. a.

Pe melancolicŭ îlŭ cnnoscĭ încă de departe de pe mersulŭ celŭ încetŭ şi de pe spinarea cea gârbovă. Décă vine mai aprópe, atuncĭ descoperĭ de regulă unŭ nasŭ, a căruĭ mărime întrece mĕsura obicinuită. Chiar aşa de bătătore la ochĭ este şi faţa lui, maĭ că ar trebui sĕ credĭ, că are în continuu durere de

pace germano-austro-ungară a devenitŭ a devenitŭ o dorinţă a inimei naţiunilorŭ, o parte integrantă a credeului lorŭ internaţionalŭ....

Raportorii speciali germanĭ laudă ţinuta trupelorŭ austriace, carĭ au defilatŭ dinaintea împĕratului germanŭ ḑicêndŭ că ele se potŭ egala cu cele mai bune regimente prusiane.

Manevrele în România.

Étă ce se raporteză din Galaţĭ în privinţa manevrelorŭ armatei române din anulŭ, acesta ce s'au ţinutŭ pe teritoriulŭ dintre Focşanĭ şi Galaţĭ:

In ḑiua de 26 curentŭ s'a făcutŭ manevra de luptă între brigada X-a (cu centrulŭ de reşedinţă în Galaţĭ) şi divisia de Focşanĭ la 9 jum. óre pe câmpia dintre comuna Tudorŭ Vladimirescu şi Nămolósa. Brigada a X-a a fostŭ comandată de d. Colonelŭ Cotruţŭ şi divisia de d. generalŭ Pilatŭ. Asistenţĭ au fostŭ consulii generalĭ din Galaţĭ: alŭ Franciei, alŭ Italiei, alŭ Turciei şi domnulŭ Verona mare proprietarŭ de aicĭ.

Lupta a ţinutŭ 2 şi jum. óre şi a fostŭ crâncenă la flanculŭ stîngŭ alŭ inimicului, ce era representatŭ pri divisia de Focşanĭ. Ca sĕ nu se întêmple confusiune, inimiculŭ purta în locŭ de pană şi pamponŭ o ramură de stejarŭ. Brigada X, ce trebuia sĕ respingă pe inimicŭ, a isbutitŭ pe tótă linia mai alesŭ în susţinerea şarjei cavaleriei inimicului.

D-lŭ Generalŭ Radovicĭ, comandantulŭ corpului alŭ III-lea de armaţă, a rĕmasŭ fórte satisfăcutŭ. Consulii s'au esprimatŭ: *„Armata română merită sĕ fiă pusă între cele dintâiu din Europa.“* După manevră d. Verona proprietarulŭ localŭ a datŭ unŭ banchetŭ oficerilorŭ superiorĭ.

In ḑiua de 17 trebuia sĕ se facă revista şi defilarea generală, dér nu s'a făcutŭ din causa timpului ploiosŭ. La 8 jum. s'a datŭ ordinulŭ de desconcentrare şi după gustare corpurile plecară sub conducerea ofiţerilorŭ fiă-care pe la reşedinţele lorŭ. In fine Maj. Sa Regele a primitŭ la întrarea în oraşulŭ Ploescĭ defilare armatei, care a făcutŭ manevre lângă Câmpina şi Băicoi.

După defilare a fostŭ unŭ prândŭ, apoi s'a datŭ ordinŭ de desconcentrare.

SCIRILE ḐILEI.

Ca şi la plecarea sa, confratele nostru *Stefanŭ Bobancu* a fostŭ salutatŭ la sosire aséră la 10 óre în gara din Braşovŭ cu multă însufleţire de unŭ publicŭ numĕrosŭ din tóte clasele societăţii române din Braşovŭ. In numele celorŭ de faţă, carĭ i-au eşitŭ înainte, l'a bineventatŭ d-lŭ advocatŭ *Lengerŭ* cu cuvinte călduróse şi simpatice, carĭ au fostŭ urmate de sgomotóse „sĕ trăiéscă“. D-lŭ Bobancu adêncŭ emoţionatŭ a rĕspunsŭ, că se întórce din închisóre mai tare şi mai forte în credinţele şi speranţele ce le nutresce pentru binele şi propăşirea neamului românescŭ. D-şóra *Elena B. Popovicĭ* a adresatŭ apoi câteva cuvinte de recunoscinţa ce o sêmtŭ şi Româncele pentru suferinţele ce le-a suportatŭ d-lŭ Bobancu în împlinirea datoriei sale naţionale şi ca semnŭ alŭ acestei recunoscinţe i-a predatŭ unŭ frumosŭ buchetŭ de florĭ. Confratele nostru a mulţămitŭ fórte mişcatŭ de acestŭ darŭ, care denotă nobleţa inimei damelorŭ românn. După acésta d-lŭ Bobancu a fostŭ condusŭ de toţĭ cei de faţă cu trăsurile, carĭ formau unŭ lungŭ şirŭ, până la locuinţa sa. Am observatŭ cu bucuriă între cei ce l'au întêmpinatŭ şi mulţĭ fruntaşĭ din poporulŭ Scheianŭ şi Braşovechianŭ.

***

„România Liberă“ spune, că d. T. *Nica*, advocatŭ, a fostŭ numitŭ de M. S. Impĕratulŭ Austro-Ungariei *cavalerŭ alŭ ordinului Franciscŭ Iosifŭ*, pentru apĕrarea gratuită, în cursŭ de 10 anĭ, a supuşilorŭ austro-ungarĭ lipsiţĭ de mijlóce.

***

La gimnasiulŭ superiorŭ ort. or. din Suceava s'au înscrisŭ la începutulŭ anului acestuia *375 elevĭ.*

***

Cetimŭ în România: „Aséră, la representaţia dela teatrul naţionalŭ, s'a făcutŭ d-şórei Teodorini după cântarea ariei spaniole *Bolero* o adevĕrată ovaţiune. Publiculŭ entusiasmatŭ cerŭ divei sĕ cânte şi o bucată românéscă. Celebra artistă cântă romanţa *„Unde eştĭ?“* I s'a oferitŭ mai multe coróne de florĭ dintre care una în formă de *liră* alcătuită din trandafirĭ albĭ, mărgăritarĭ şi porumbiţe, ér alta de florĭ de salcâmŭ. Dumineca e ultima representaţiă, se va cânta *Traviata*“.

***

In 16 Septemvre a. c. s'a dificultat unŭ geamantanŭ mare la gara din *Varşovia* fiindcă nu era adresatŭ cum se cade. S'a deschisŭ îndată, după regulamentulŭ drumurilorŭ de ferŭ rusescĭ. Deschiderea s'a făcutŭ în presenţa unui sergentŭ de gendarmeriă. Mirarea celorŭ de faţă fu mare, când aflară învĕlitŭ în o mulţime de cârpe cadavrul unei femei frumóse ca de vre-o 30 de anĭ, îmbrăcată în haine fine, cu cercei de briliantŭ şi cu brăţare de aurŭ la mână. Mórta era tunsă după datina studentelorŭ rusescĭ. S'a constatatŭ, că a fostŭ sugrumată cu forţa. S'a recunoscutŭ în fine că asasinata este fica unui comerciantŭ Ieliona Ivanovna Şarşavina, care a statŭ în serviciulŭ poliţiei. Se crede că omorulŭ a fostŭ sĕvêrşitŭ de nihilişti; poliţia din Varşovia a şi arestatŭ până acuma 40 persóne suspiţionându-le că au luatŭ parte la acestŭ omorŭ.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei.“

Sibiiu, 30 Septemvre 1888.

Afacerea alegerei ilegale de jude comunalŭ în Săbadŭ. Onorabililorŭ cetitorĭ ai „Gazetei Transilv.“ le este cunoscută alegerea ilegală de jude comunalŭ, întêmplată în Săbadŭ la începutulŭ lui Februariu a. c. Câte-va ḑile înainte de sĕvîrşirea acestei alegerĭ se vorbea printre locuitorii din Săbadŭ, că uniculŭ Evreu ce se află în în acéstă comună, cu numele Izrael Samuel, speréză sĕ fiă alesŭ jude comunalŭ.

In ḑiua alegerei solgăbirĕulŭ a pusŭ în candidaţiă 3 individĭ, între carĭ 2 Românĭ şi unŭ Evreu. Dintre Românĭ unulŭ a funcţionatŭ vre-o 16 anĭ ca notarŭ comunalŭ, ér alŭ 2-lea a funcţionatŭ asemenea mai mulţĭ anĭ ca învĕţătorŭ; amêndoi Românii suntŭ ómenĭ cu nume nepătatŭ şi cu avere. Alŭ 3-lea candidatŭ, Evreulŭ Izrael Samuel, e necunoscutŭ şi nu are avere.

Dintre sătenii adunaţĭ la alegere solgăbirĕulŭ chiemă pe representaţii comunei într'o odae laterală şi acolo, încă înainte de ce arŭ fi întratŭ toţĭ în odae, spre mai marea surprindere a tuturorŭ le anunţă pe jidanulŭ ca nou „alesulŭ“ jude.

La loculŭ acesta îmĭ aducŭ aminte de povestea omului, care după ce a lăsatŭ sĕ 'i se aducă din turmă 2 miei, unulŭ albŭ şi altulŭ negru, 'i puse 'naintea unui prietenŭ alŭ sĕu ḑicêndu-i: „eu îţĭ dăruescŭ din aceştĭ 2 miei unulŭ ţie, alegeţĭ care-ţĭ place, dér pe celŭ albŭ nu ţi-lŭ dau.“

Aşa lĭ-s'a întêmplatŭ şi Românilorŭ din Săbadŭ, au festŭ întrebaţĭ pe care dintre candidaţĭ îlŭ alegŭ, dér înainte de a rĕspunde au fostŭ „dăruiţĭ“ cu Jidanulŭ.

D-lŭ preotŭ localŭ, care încă fusese de faţă, poftitŭ fiindŭ a subscrie actulŭ de alegere, a refusatŭ subscrierea, sub cuvêntŭ că „alegerea“ nu s'a făcutŭ amĕsuratŭ prescriselorŭ legei. Săbădenii au insinuatŭ recursŭ la oficiulŭ comitatensŭ. Acestŭ recursŭ s'a decisŭ numai după 4 lunĭ şi în *defavorulŭ* locuitorilorŭ. Se vorbesce că în timpulŭ acesta Jidanulŭ sĕ se fi datŭ pe lângă unii dintre cei subscrişĭ în recursŭ, amăgindu-i ca la casŭ când dela oficiulŭ comitatensŭ lĭ-ar veni rĕspunsŭ negativŭ, sĕ nu mai apeleze la forurile mai înalte, ceea ce i-a şi succesŭ.

Las' că s'a făcutŭ şi în casulŭ de faţă o nedreptate strigătóre la ceriu, dér vorba e, că ce garanţiă au banii de dare, în sumă de câte-o 1000—2000 fl, ce se adună în mâna jidanului, care nu are nicĭ o cauţiune? *T.*

Representaţiune în afacerea rĕscumpărării regaliilorŭ.

(Urmare.)

A doua scădere, pe care ne ţinemŭ datorĭ a o accentua, este aceea, că se plănuesce a se subtrage 20 % din venitulŭ dreptului de cârcĭmăritŭ sub titlulŭ de spese de manipulaţiă şi a se capitalisa numai 80%, computate fiindŭ ca interese de 5% ale capitalului. Acéstă subtragere este atâtŭ de arbitrară, încâtŭ faţă cu dînsa este superfluu a aduce argumente obiective.

Subtragerea speselorŭ de manipulaţiă la capitalisarea unui venitŭ, numai atuncĭ este îndreptăţită şi corectă, décă se iau de basă datele venitului brutŭ şi décă prin urmare din venitulŭ brutŭ este a se căuta venitulŭ curatŭ. Aicĭ preste totŭ nu obvine acestŭ casŭ, pentru-că după art. de lege XXVI §. 6 din 1868 venitulŭ declaratŭ sub contribuţiă nu este venitŭ brutŭ, ci venitŭ curatŭ. Aşadĕră venitulŭ, din care proiectulŭ voesce sĕ subtragă 20%, este astfelŭ de venitŭ scutitŭ de orĭ-ce felŭ de sarcinĭ, încâtŭ dintr'însulŭ absolute nu se potŭ face nicĭ unŭ felŭ de subtragerĭ. Mai considerândŭ şi acea împregiurare, că s'a luatŭ unŭ periodŭ de 5 anĭ la stabilirea mediei venitului, la acéstă mediă s'au consideratŭ deja tóte eventualităţile, care potŭ micşora venitulŭ şi aşa din acestŭ venitŭ mijlociu a face subtragerĭ este procedură arbitrară, ér nu basată pe calculare.

In motivarea proiectului se vede, că a şi simţitŭ înaltulŭ guvernŭ, că titlulŭ de spese de manipulaţiă nu motivéză de ajunsŭ subtragerea de 20%, şi din acéstă causă de o parte s'a provocatŭ la aceea, că dreptulŭ regalŭ este de acela, pentru care nicĭ odată nu se plătesce desdaunare deplină, de alta susţine, că capitalulŭ statoritŭ cu subtragere de 20% corespunde valorii de circulaţiune a drepturilorŭ regale.

Ce se ţine de provocarea la istoria altorŭ ţerĭ, acestŭ argumentŭ în tótă onórea îlŭ punemŭ la o parte; pentru-că décă am merge după analogii istorice, uşorŭ ar puté căpĕta poftă majoritatea cea mare a ţĕrii, care nu are drepturĭ regale, sĕ ştérgă drepturile regale, după exemplulŭ cutărui statŭ străinŭ, fără nicĭ o desdaunare.

Ce se ţine de provocarea la valórea de circulaţiune, în acéstă privinţă pe basa studielorŭ nóstre proprii putemŭ susţiné chiar contrarulŭ dela ceea ce susţine înaltulŭ guvernŭ în motivarea sa. Adevĕratŭ este, că la noi abia póte fi vorba de valórea de circulaţiă a regaliilorŭ într'altŭ locŭ, decâtŭ la regaliile vêndute de erarulŭ regescŭ pe calea licitaţiunii, dintre care relativŭ la câteva, după conspectele alăturate sub 2·/., preţulŭ de cumpĕrare represintă o valóre cu multŭ mai mare decâtŭ aceea, care voesce sĕ lĭ-o dea proiectulŭ.

Relativŭ la drepturile regale ale privaţilorŭ, abia se póte vorbi de valóre de circulaţiă, după-ce în părţile ardelene de câţĭva anĭ mai nu s'au întêmplatŭ asemenea vênḑĕrĭ, şi décă s'au întêmplatŭ, vênḑĕtorii au fostŭ mai cu sémă proprietarĭ ruinaţĭ, în ale cărorŭ afacerĭ nu s'au putută desvolta regulele ordinare ale circulaţiunii.

Dér afară de aceea merită atenţiune şi nesiguranţa, care s'a rĕspânditŭ de anĭ de ḑile, în urma enunciaţiunilorŭ întunecate ale cercurilorŭ competente despre sórtea viitóre a regaliilorŭ şi care este una dintre causele, din care regaliile ca o avere lucrativă şi sigură nu s'au pututŭ desvolta în modŭ de sine stătătorŭ, ci în mare parte au rĕmasŭ încă totŭ legate de proprietatea de pămêntŭ.

După tóte acestea subtragerea de 20% din venitŭ, fiă ca spese de manipulaţiă, fiă ca analogiă istorică, fiă pe basa pretinsei valorĭ de circulaţiă, nu póte sta, ci fiindŭ nemotivată noi ne rugămŭ a o părăsi şi a se plăti dreptŭ desdaunare suma de 20 orĭ luată a venitului curatŭ.

Afară de aceste două scăderĭ principale, proiectele de lege mai conţinŭ numĕróse puncte, a cărorŭ modificare noi o credemŭ necesară, dér a întra în detaiurile acestora, nu ne ţinemŭ de datorinţă, ci numai în liniamente generale ne luămŭ voiă a recomanda atenţiunii înaltului guvernŭ următórele observărĭ:

La calcularea mediei venitului drepturilorŭ de cârcĭmăritŭ de aceea s'au luatŭ de basă veniturile anilorŭ 1882-1886, pentru că a existatŭ temerea, că punêndu-se în 1887 şi 1888 la ordinea ḑilei rĕscumpĕrarea regaliilorŭ, unii dintre proprietarĭ vorŭ declara sub contribuţiă veniturĭ exagerate.

Acéstă temere noi, ce e dreptŭ, nu o împărtăşimŭ, dér nesupunemŭ ciclului statoritŭ ca unei regule generale; dér nu putemŭ a nu recomanda considerarea după meritŭ a unorŭ excepţiunĭ.

Acestea suntŭ d. e. oraşele, fundaţiunile de umanitate, biserile şi alte cor-

---

măsele. Elŭ nu se încrede în ómenĭ şi este reservatŭ, orĭ ce banŭ îlŭ întórce mai ântêiu de vre-o câteva orĭ în mână înainte de ce-lŭ dă, şi fiăce cuvêntŭ îlŭ întórce şi'lŭ sucesce în gură mai nainte de ce-lŭ esprimă. Elŭ este prepuelnicŭ faţă de orĭce descriere; décă rîde cineva atuncĭ elŭ e de părere, că pe elŭ îlŭ rîde, cu greu poţĭ ḑice ceva, ce sĕ nu-o pótă lua dreptŭ atacŭ. Elŭ meditéză cu fundamentŭ asupra fiăcărui lucru şi are acea înclinare periculósă de a medita asupra filosofiei lui Hegel şi a afla *perpetuum mobile.* Elŭ este prevĕḑĕtorŭ din sémă afară; décă se duce la oraşŭ sĕ lipsesce tare de case, ca nu cumva sĕ-i cadă pe capŭ vre-o ţiglă de pe coperişe, şi după ce s'a pusŭ séra în patŭ sĕ se culce, se scólă încă de vre-o trei orĭ, ca sĕ se convingă, că în adevĕrŭ închisă este uşa orĭ ba?

Décă are banĭ, atuncĭ viséză în tóte nopţile că banii îi s'au furatŭ, şi décă are femeiă, crede că totŭ trecĕtoriulŭ este drăguţulŭ ei secretŭ. Ca inimicŭ elŭ este neîmpăcatŭ şi ca amicŭ fidelŭ în vecĭ; amiculŭ sĕu trebue însĕ sĕ-lŭ tracteze ca pe unŭ ou crudŭ, décă nu cumva voesce sĕ fiă în modŭ constantŭ ofensatŭ şi în vecĭ nebăgatŭ în sémă.

Cu privire la luarea decisiunilorŭ elŭ este nehotărîtŭ, însĕ este încăpăţinatŭ când e vorba de a le duce în deplinire. Elŭ nu este amicŭ alŭ splendórei, despreţuesce joculŭ, strănută, ia medicina ca şi pânea de tóte ḑilele şi crede în cobirĭ, câteodată şi în nălucĭ.

Cu puţine esceptiunĭ între melancolicĭ se numĕră toţĭ eroii imaginaţĭ din romane; asemenea în genere tóte fetele bĕtrâne şi în deosebĭ guvernantele; mai departe toţĭ jucătorii de şacŭ, studenţii cu semestrele nenumĕrate, oficerii, mai departe toţĭ genii uitaţĭ, pluralitatea cea mare a amploiaţilorŭ flămânḑĭ şi mai alesŭ învĕţătorii. Melancolicĭ hotărîţĭ suntŭ şi mopsulŭ, marmotulŭ, sobolulŭ, liliaculŭ, buha ş. a.

(Va urma.)

porațiunĭ obligate a da rațiocinii publice, față cu care nu există temerea, că vorŭ face declarațiunĭ exagerate, căcĭ ele exploatéză drepturile legale totdéuna pe lângă acte publice și vrednice de credință. După ce avemŭ cunoscință sigură, că chiar regaliile acestorŭ corporațiunĭ arată în aceștĭ din urmă doi anĭ o urcare considerabilă, de ale căreĭ favorurĭ preste totŭ nu este echitabilŭ a le lipsi, din acéstă causă față cu acestea corporațiunĭ ar fi la locŭ a se lua de basă a rĕscumpĕrării media venitului curatŭ din cei din urmă 5 anĭ, adecă dela 1884—1888.

Suntŭ mai departe în Transilvania orașe, cum este și Turda Chezdi-Oșorheiulŭ unde dreptulŭ de cârcĭmăritŭ n'a fostŭ alŭ tuturorŭ locuitorilorŭ ci numai a unei clase dintre cetățenĭ, care dreptŭ d. e. în Turda numai prelângă plătirea taxei de întabulare se putea câștiga, fără ca venitulŭ pusŭ sub contribuție după acestŭ dreptŭ sĕ fi fostŭ declaratŭ vreodată.

In asemenea casurĭ ștergerea dreptului existentŭ fără desdaunare, preste totŭ nu ar fi îndreptățitŭ. Spre resolvarea acestei cestiunĭ nu voimŭ sĕ facemŭ propunerĭ hotărîte, dér am credutŭ eă este necesarŭ sĕ o amintimŭ spre studiere și resolvare corespundĕtóre.

Și aceea trebue sĕ recunóscemŭ, că proiectulŭ de desdaunare la §. 3, în modificarea propusă de noi mai susŭ, la nicĭ unŭ casŭ nu va fi numai o simplă problemă aritmetică, ci în privința cumpănirii documentelorŭ va fi necesară o lucrare judecătorésca esențială și meritorice.

Acestei misiunĭ organele amintite în proiectŭ abia vorŭ pute corespunde și organisarea și cerculŭ lorŭ de activitate vorŭ trebui supuse unei schimbărĭ esențiale și cu deosebire ar fi a se cumpăni, că óre sentința ultimă în acéstă materiă n'ar fi bine sĕ se iee de pe umerii Excelenței Sale d-lui ministru de finance și sĕ se transpună la judecátoria financiară supremă, care este prevĕdută cu garanții judecătorescĭ și este instituită tocmaĭ pentru resolvarea cestiunilorŭ de controversă între erarŭ și partidele private.

In sfîrșitŭ mai amintimŭ aceea, că în privința dreptului de cârcĭmăritŭ în părțile ardelene este cestiune neresolvată aceea, că în comitate se exercită într'o parte a anului dreptulŭ de cârcĭmăritŭ prin foștii iobagĭ, ér în ținuturile săcuescĭ și săsescĭ se exercită în întregŭ decursulŭ anului de către toțĭ locuitorii liberĭ ai comunelorŭ; este acum întrebarea, că dreptulŭ acesta este alŭ comunelorŭ politice séu alŭ singuraticilorŭ locuitorĭ?

Resolvirea acestei cestiunĭ prin legislațiune fórte potrivitŭ s'ar fi pututŭ așeḍa în cerculŭ proiectelorŭ, de care este vorba, și noi, ca societate economică, suntemŭ de părere și dorimŭ ca desdaunările ce se vorŭ plăti pentru dreptulŭ de cârcĭmăritŭ alŭ comunelorŭ sĕ se enunțe ca avere neatacabilă și nedivisibilă a comunelorŭ, și venitele acestora asigurându-se pe séma comunelorŭ, sĕ facă posibilă crearea unui capitalŭ, care cu creditulŭ sĕu sĕ servéscă de basă la instituțiunile ce se vorŭ întemeia în folosulŭ agriculturii.

(Representațiunea pórtă data 17 Sept. 1888 și e subscrisă de președintele și secretarulŭ societății de agricultură din Ardélŭ.)

Dela camera comercială.

Liferare de traverse. Pentru asigurarea liferației de 21,000 bucățĭ traverse de ștejarŭ de mijlocŭ de prima calitate pentru linia drumului de ferŭ Noua-Gradisca-Brod direcțiunea drumurilorŭ ferate reg. ung. de statŭ a publicatŭ o nouă pertractractare de oferte pentru ḍiua de 16 Octomvre a. c. Publicațiunea se póte vedé în biroulŭ camerei comerciale și industriale din Brașovŭ.

Liferare de pâne și de ovĕsŭ. Intendența c. r. a corpului 12 a trimisŭ camerei comerciale și de industriă din Brașovŭ mai multe esemplare ale publicațiunilorŭ privitóre la asigurarea provisiunilorŭ de pâne și de ovĕsŭ în districtulŭ corpului de armată. Aceste publicațiunĭ se potŭ vedé în biroulŭ numitei camere. Se vorbesce, că licitațiunile se vorŭ ține în intervalulŭ dela 15 Octomvre pănă la 29 Octomvre a. c.

Literatură.

Higiena poporală cu privire la Sătenulŭ românŭ, de Dr. *G. Vuia*, medicŭ curantŭ la Băile-Herculane (Mehadia), fostŭ profesorŭ de higienă. Cu figurĭ în textŭ. Carte aprobată de Ministeriul ungurescŭ de culte și instrucțiune și de Ministerulŭ românŭ de culte și instrucțiune publică ca manualŭ pentru scólele medii; recomandată prin cercular de autoritățile române bisericescĭ din Sibiiu, Blașŭ, Aradŭ, Lugoșŭ și Caransebeșŭ. *Edițiunea 2-a*, revĕḍută și înmulțită. Proprietatea autorului. Prețulŭ 1 fl. — Lei 2.50. — Formatŭ 8° de 152 pag. — Titlulŭ acestei cărțĭ, precum și împrejurarea, că a trebuitŭ sĕ se scóță a 2-a edițiune, esprimă în deajunsŭ valórea netăgăduită a acestei cărțĭ. D-lŭ Dr. G. Vuia s'a interesatŭ cu deosebită bunăvoință de obiceiurile și modulŭ de viețuire a țĕranului românŭ, făcĕndŭ călĕtorii ațâtŭ aicĭ, câtŭ și în România, studiândŭ cu deamĕruntulŭ starea țĕranului românŭ și opulŭ de față a d-lui Dr. Vuia cuprinde tocmai resultatulŭ acestorŭ studiurĭ.

Inmormêntarea d-rei B. P. Hașdĕu.

Studentulŭ de litere și de filosofiă d. Const. Calmuschi publică în „*Epoca*" următórea frumósă descriere a acestei înmormêntărĭ:

Erĭ pe la orele 2 p. m. s'a sĕvîrșitŭ înmormêntarea d-șorei Iulia B. P. Hașdeu.

Casa micuță modestă a eminentului și neobositului literatŭ era peste totŭ înbrăcată în negru, afară de camera mortuară, tótă în albŭ, în care pe unŭ catafalcŭ înconjuratŭ de florĭ sta nemișcată și rece candida fecióră, în vestminte de mirésă.

Mulțĭ din ómenii de sciință și litere ai societățeĭ Bucureșcene, parte din profesorii universitățeĭ, ai liceilorŭ și gimnasiilorŭ, toțĭ studenții facultățeĭ de litere aflătorĭ în capitală, și unŭ publicŭ fórte numĕrosŭ cu o vĕdită durere în sufletŭ venise sĕ console părinții d-rei Hașdĕu, care personificau durerea neconsolabilă.

Unŭ mare numĕrŭ de coróne acopereu catafalculŭ și cosciugulŭ celei pentru care nu erau de ajunsŭ lacrĕmĭ spre a o plânge. Sĕ destingeu: a grupului de la „Revista Nouă," de rose albe înbobocite, a familiei Novianŭ de rose cremŭ înbobocite, a societățeĭ studenților Universitarĭ „Unirea" de camelii, așeḍată chiar la capulŭ multŭ regretatei lorŭ colegă de studii și de gândire, a funcționarilorŭ dela Archiva Statului, a d-relorŭ Bilcescu, Constanța Bârsanŭ, Matilda Sfetescu, Florica Zahărescu, colege de ale defunctei, familiei Manliu, Laurianŭ, mai tóte de florĭ albe, și pe urmă unŭ mare numĕrŭ de alte corόne mai micĭ de florĭ naturale și artificiale.

Corpulŭ d-rei Hașdeu fù scosŭ din camera mortuară și dusŭ pănă la driculŭ înbrăcatŭ totŭ în albŭ și decoratŭ cu florĭ și ghirlande de dd. studențĭ Herescu, S. Predescu, Vernescu, Cernescu, Lupu și Lugoșianu.

In fața bisericei Michaiu Vodă se oficia serviciulŭ divinŭ de P. S. Vicarulŭ Mitropoliei, înconjuratŭ de unŭ numĕrosŭ clerŭ. După acésta d. Momuianŭ, dela arhiva Statului, printr'unŭ discursŭ interesantŭ mai multŭ prin fondulŭ vorbitorŭ de sine însușĭ, și mai de locŭ prin formă, făcù biografia d-rei Hașdeu, relevândŭ talentele sale deosebite, meritele dreptŭ capitulate și calitățile inconparabile ale celei, care adĭ ne ḍice unŭ eternŭ adio.

Coortegiulŭ punêndu-se apoi în mișcare, însoțitŭ de numĕrosulŭ publicŭ și de unŭ lungŭ șirŭ de trăsurĭ, străbătù strada Michaiu Vodă, calea Victoriei, strada Clemenței, strada Colței, și întră în Bulevardulŭ Academiei. Durerea nemângăiațilorŭ părințĭ, regretulŭ de mórtea celei despre care abia putemŭ ḍice că a trăitŭ, făceau sĕ isvoréscă lacrimĭ în ochiĭ tuturorŭ.

Cortegiulŭ se oprì în fața Universitățeĭ, care deschise porțile sale largĭ, înaintea acelei pe care spera s'o vedă de pe catedrele sale discutândŭ și elucidândŭ speculațiunile și misterele filosofiei și ale literaturei.

Aicĭ d. Gionŭ ținù unŭ discursŭ de o frumseță sclipitóre, produsŭ de o adêncă impresiune în lumea gândurilorŭ sale, și care ar pute face o pagină admirabilă în „Revista Nouă" în numele căreia vorbì.

După d-sa d. Lupu, absolventŭ de facultate, în numele tuturorŭ colegilorŭ sĕĭ dela litere, arată durerea de care suntŭ cuprinșĭ toțĭ la audulŭ neașteptatei morțĭ a celei, cu care fără s'o cunóscă se întêlneau în idealulŭ și gândurile lorŭ.

Cortegiulŭ se puse apoi în mișcare spre cimitirulŭ Șerbanŭ-Vodă. Sórele, care nu se arătase multŭ erĭ, la pogorîrea în mormêntŭ, trimise nisce raḍe furișate și perḍișe, ce căḍură jalnice pe fața celei, pe care altă-dată o înveselea atâta, și scaldară în lumina lorŭ roșietică fruntea nemângăiatului părinte, ce cu inima sfâșiată mai punea mâna pentru cea din ură órmă pe pĕrulŭ undosŭ pe care l'ă netezitŭ așa de desŭ pănă acum ca sĕ nu-lŭ mai neteḍéscă nicĭ-odată în viitorŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Viena, 5 Octomvrie. La prânḍulŭ de gală, când s'a servitŭ alŭ 4-lea feliu, s'a ridicatŭ în picióre Majestatea Sa împĕratulŭ Austriei și cu elŭ toțĭ cei de față, și adreșându-se cu paharulŭ în mână către împĕratnlŭ Germaniei, a rostitŭ cu vóce clară și cam emoționată următorulŭ toastŭ: Dau expresiune adêncei mele bucurii și mulțumirĭ, că mĭ-a fostŭ datŭ a saluta pe Majestatea Vóstră în mijloculŭ nostru, pĕtrunsŭ fiindŭ de simțĕmêntulŭ cordialei, credinciósei și nedespărțitei amiciții, ce ne unesce spre binele popórălorŭ nóstre. Béu în sănĕtatea óspelui meu. Atot-puterniculŭ sĕ-lŭ conducă pe cărarea pe care a pășitŭ cu putere juvenilă și cu înțelepciune și hotărîre bărbătéscă. Impĕratulŭ, împĕrătésa Germaniei și întréga casa regală „*Hoch!*" Pe când unŭ echou însutitŭ de „*Hoch*" străbătea sgomotosŭ sala, împĕrații ciocneau paharĕle.

După aceea șĭ-a ridicatŭ împĕratulŭ Wilhelm pocalulŭ și ḍise: Mulțămescŭ Măjestății Vóstre din adênculŭ inimei mele mișcatŭ pentru grațiósele cuvinte ce mĭ-le-ațĭ adresatŭ. Am venitŭ aicea nu ca străinŭ, ci ca unulŭ, care încă de mulțĭ anĭ am fostŭ distinsŭ prin bunĕtatea Majestății Vóstre, am venitŭ sĕ esecutŭ sfânta moștenire ce mĭ-a lăsat'o buniculŭ meu ca sentimentulŭ amiciției probate și nedisolubile. Ridicŭ paharulŭ meu și béu în sănĕtatea multŭ veneratului meu aliatŭ, a împĕratului Austriei și a Regelui Ungariei, pentru împĕrătésa și întréga casă imperială.

Cuvintele acestea, respicate cu cordialitate, au întêmpinatŭ unŭ echou entusiasticŭ în societate. Pe când împĕratulŭ Wilhelm, după vechiulŭ obiceiu germanŭ măduvosŭ, șĭ-a ciocnitŭ plinŭ paharulŭ cu acela alŭ amicului sĕu, bêndŭ apoi dintr'ênsulŭ cu tótă pofta.

Împĕratulŭ Austriei, urmândŭ unei momentane inspirațiunĭ, șĭ-a ridicatŭ érășĭ paharulŭ și ḍise: Permiteți-mĭ Majestate ca sĕ ridicŭ încă-odată paharulŭ meu spre a rostì unŭ „*Hoch!*" pentru armata Majestății Vóstre, ca pentru unŭ esemplu lucitorŭ alŭ tuturorŭ virtuțilorŭ militare. Camaraḍii noștri prusianĭ și germanĭ sĕ trăéscă, „*Hoch!*"

O însuflețire sgomotósă urmà acestui toastŭ, după care împĕratulŭ Wilhelm rĕspunse: Béu în sănĕtatea armatei austro-ungare. Camaraḍii noștri din armata austro-ungară sĕ trăéscă, „*Hoch!*"

Nesfîrșite „*Hoch!*" făceau sĕ bubue sala. Răpitŭ de unŭ sentimentŭ cordialŭ împĕratulŭ Wilhelm ḍise încă-odată „*Hoch!*" Mĕsenii cu bucuriă intonară unŭ repețitŭ „*Hoch!*" Împĕratulŭ Wilhelmŭ ridicà apoi din nou paharulŭ sĕu și strigà cu vóce și mai clară: Și érășĭ *Hoch!* In modŭ entusiasticŭ mĕsenii intonară de repețite-orĭ strigarea *Hoch.* Acéstă scenă a făcutŭ asupra tuturorŭ o adêncă impresiune.

DIVERSE.

Inoculațiunile antirabice. Inoculațiunile antirabice practicate acum la institutulŭ de Bacteorologiă din Bucurescĭ asupra a 70 de persóne mușcate de cânĭ turbațĭ au fostŭ însoțite de succesŭ completŭ. De asemenea acestŭ tratamentŭ a fostŭ eficace și pentru casurile grave, unde rănile au fostŭ causate de lupĭ și aveau sediulŭ la capŭ și în care bóla nu s'a declaratŭ înainte de 3 sĕptĕmânĭ după începerea tratamentului. D. Dr. Pasteur și Gamallia constatândŭ că vaccinulŭ îșĭ produce efectulŭ numai după 20—30 ḍile dela începutulŭ tratamentului, de aceea trebue renunțatŭ d'a preveni turbarea în acelea casurĭ escepționale, când ea se declară înainte de acestŭ termenŭ. Și într'adevĕrŭ, la institutulŭ bactereologicŭ din Bucurescĭ s'a constatatŭ, că dintre persónele mușcate de lupĭ turbațĭ, aceia carĭ au pututŭ trece peste 25 de ḍile de tratamentŭ se află în deplină sănĕtate. „Românulŭ" scrie, că printre 6 individĭ mușcățĭ gravŭ de unŭ lupŭ turbatŭ, carĭ au fostŭ dușĭ la acestŭ institutŭ se afla unulŭ ale cărui plăgĭ erau de o gravitate mai mică, pretindêndŭ că n'ar fi fostŭ mușcatŭ, ci numai sgăriatŭ de lupŭ; condusŭ de acéstă idee elŭ n'a voitŭ sĕ se supună tratamentului antirabicŭ. După 3 ḍile dela venirea lui în institutŭ, vindecându-i-se plăgile, a plecatŭ acasă, ér tovarășii lui au urmatŭ tratamentulŭ. Trei din aceștia alŭ cărorŭ plăgĭ se aflau la capŭ și și de o gravitate deosebită, suntŭ bine, pe când individulŭ care s'a sustrasŭ dela tratamentŭ, sub pretextulŭ că ar fi fostŭ numai sgăriatŭ de lupŭ, a sucombatŭ de turbare clasică într'o epocă, în care cei tratațĭ au fostŭ deja garantațĭ. Prin urmare decă o persónă vaccinată a trecutŭ peste termenulŭ de 20—26 ḍile după mușcătură, atuncĭ ea este scăpată fără îndoélă prin acțiunea curativă a tratamentului.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 5 Octomvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.20	Vend.	9.22
Argintŭ românescŭ .	"	9.15	"	9.20
Napoleon-d'orĭ . . .	"	9.56	"	9.59
Lire turcescĭ . . .	"	10.86	"	10.90
Imperialĭ	"	9.86	"	9.90
Galbinĭ	"	5.67	"	5·70
Scris. fonc. „Albina" 6%	"	101.—	"	—.—
" " " 5%	"	98.—	"	98.50
Ruble rusescĭ . . .	"	128.—	"	129.—
Discontulŭ		6½—8% pe anŭ.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	100.20
Renta de hârtiă 5%	90.64
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	146.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	97.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	112.50
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.50
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.25
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	122.75
Renta de hârtiă austriacă	81.50
Renta de argintŭ austriacă	82.30
Renta de aurŭ austriacă	110.20
Losurĭ din 1860	140.50
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	878.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. .	303.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr . .	310.60

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Nr. 810—1888.

CONCURSŬ

Pentru postulŭ de învĕțătorŭ dirigente dela scóla grănițărescă din Barumare, comitatulŭ Huniedórei, cu salariu anualŭ de 300 fl. v. a. apoi cortelŭ și lemne de focŭ, prin acésta se escrie concursŭ cu terminulŭ până la *15 Octomvrie st. n. a. c.*

Reflectanții sĕ-șĭ subștérnă petițiunile lorŭ instruite cu documentele prescrise de lege la

Comitetulŭ administratoriu de fondulŭ scolasticŭ alŭ foștilorŭ grănițerĭ din regimentulŭ românescŭ I la Sibiiu.

163,2—2

Nru. 10,153—1888. 28 M. 3—1

PUBLICAȚIUNE.

Comuna orășenéscă Brașovŭ, în Transilvania, intenționéză ca pe temeiulŭ planurilorŭ economice forestierale definitivŭ statorite și așternute spre aprobare Inaltului ministeriu r. ung. de agricultură, industriă și comerciu, sĕ vêndă pe cale de oferte și per bușteanŭ venitulŭ materialului anualŭ alŭ lemnelorŭ de fagŭ, de molivŭ și de stejariu aflătorŭ pe teritoriulŭ orășenescŭ cu unŭ etatŭ anualŭ de 8735 metri lemne curatŭ pentru lucratŭ și 20,865 metri lemne pentru arsŭ, blane etc., mai departe venitulŭ materialului anualŭ alŭ lemnelorŭ de fagŭ, de molivŭ și bradŭ cu unŭ etatŭ anualŭ de 1690 metri de lemne curatŭ pentru lucratŭ și 4550 metri de lemne pentru blane etc., de pe teritoriulŭ ei din Branŭ.

Materialulŭ amintitŭ de lemne de pe teritoriulŭ orășenescŭ și anume din revierulŭ orășenescŭ se vinde pe durata anului 1886 până la anulŭ 1895 eventualminte 1905; acela însĕ din revierulŭ Timișŭ și din revierulŭ Branŭ din anulŭ 1887 până la anulŭ 1896 eventualminte 1906.

Condițiunile contractuale și de oferte se află în decursulŭ órelorŭ oficióse la oficiolatulŭ orășenescŭ forestieralŭ în Brașovŭ spre studiare din partea fiecărui.

Oferenții au ca sĕ-șĭ aștérnă celŭ multŭ până *în 15 Noemvrie a. c. înainte de prândŭ la 11 óre* primarului orașului Brașovŭ ofertulŭ provĕdutŭ cu unŭ timbru de 50 cr., în care are de a aminti atâtŭ în cifre câtŭ și în litere suma ce o oferéză pentru fiă-care metru din una din amintitele sorte de lemne atâtŭ din revierele de pe teritoriulŭ orășenescŭ câtŭ și din revierulŭ din Branŭ, dechiarândŭ afară de aceea, că oferentului 'i suntŭ cunoscute condițiunile de oferte și acele contractuale și că se supune lorŭ.

Ofertulŭ are sĕ conțină mai departe unŭ vadiu de 10% din suma totală oferată pentru unŭ venitŭ materialŭ anualŭ de lemne; și în fine sĕ se amintéscă în ofertŭ numele și locuința oferentului.

Deschiderea ofertului se va esopera în 15 Noemvrie a. c. după prândŭ la 5 óre de primariulŭ orașului Brașovŭ.

Brașovŭ, în 27 Septemvrie 1888.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéța.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.

Rugămŭ pe domnii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovu.